

za štiti prejemnik:
za
sko leto naprej 26 K — h
sol leta 13 — h
štiri 5, 50 — h
mesec 2, 20 — h

opravištvu prejemnik:
za
sko leto naprej 20 K — h
sol leta 10 — h
štiri 5 — h
mesec 1, 70 — h

pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENECE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnništvo v
Katoliški ulici št. 2.

Rokopis se ne vračajo
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izbeje vsak dan izjemni
sedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 246.

V Ljubljani, v soboto, 25. oktobra 1902.

Letnik XXX.

Volivni oklic štajerskih Slovencev.

Narodni volivni odbor v Celju je izdal za bližnje deželnozborske volitve naslednji oklic:

Rojaki! Voliti Vam je zopet poslance za deželni zbor štajarski!

Te volitve se vrše v resnih časih. Razmere, v katerih živimo na Štajarskem, so se za nas Slovence v zadnji dobi zelo poslabšale. Deželna vlada, katera se je v prejšnjih časih vsaj nekoliko ozirala na Slovence in njih potrebe, je postala vojno orodje nemško-nacionalne stranke, in vidimo, da je njej največja skrb, da ugotovi željo in zahtevam te stranke; vidimo, da mirno gleda, kako slovenski narod davijo materialno, politično in narodno; da pa živi na Štajarskem tudi dobra tretjina prebivalstva slovenske narodnosti in da ima ta tretjina tudi svoje potrebe in pravice v narodnem in kulturnem oziru, do te zavesti vodja deželne vlade še očitno niti dospel ni. Naravno je torej, da je postala nemško-nacionalna večina štajarskega deželnega zbora, katera je bila že od nekdaj sovražna vsemu, kar spominja na slovenski narod, še bolj brezobzirna in krivična, da je odklanjala vse, še tako skromne zahteve Slovencev, naj so se iste nanašale na narodne, na kulturne ali celo gospodarske težnje. Slovencem niso dovolili nobene meščanske, kmetijske ali srednje šole. Nasprotno pa so poleg velikega števila vseh mogočih že obstoječih višjih in strokovnih nemških šol na deželne stroške ustanovili v Ptuj po polno nemško gimnazijo, v Mariboru nemško učiteljsko, v Celju nemško meščansko šolo za deklice poleg že obstoječih meščanskih šol za dečke. Dali so ogromno svoto za vsenemško protiaustrijsko slavnost v Gradcu, podpirajo stalno društva, ki imajo namen izpodkopati Slovence narodno in gospodarsko eksistenco.

Vse to delajo brez sramu iz deželnih dohodkov, h katerim doplačujejo Slovenci eno tretjino.

Uravnali so skoraj vse reke na Zgoranjem in Srednjem Štajarskem, pustili so pa reke na Spodnjem Štajarskem, kakor Pes-

nico, Dravo, Pako, Sotlo, Savinjo, Voglajno, Hudinjo, itd., da divjajo in opustošujejo njive in travnike in delajo neprecenljivo škodo. Za gradbo železnice na Spodnjem Štajarskem zahtevali so in jemali dohodke od Slovencev, in po tem še napisov na postajah niso dovolili tudi v slovenskem jeziku.

Naravno je, da so se slovenski poslanci v Gradcu čutili ne kakor med sodeželani, ampak kakor med samimi praviimi sovražniki ter zapustili končno deželni zbor, v katerem je že samo glas spregovorjene slovenske besede zadostoval, da so nemški poslanci kazoč svoje zaničevanje slovenšini, potegnili skoro do zadnjega iz zbornice. Slovenski poslanci izjavili so s svojim izstopom najglasnejši protest proti nasilstvu nemške večine.

Nezasedeni sedeži naših poslancev bili so grizeči črv slabe vesti nasilni nemški večini.

Zopet so volitve tukaj, zopet bodo treba izbirati poslance za deželni zbor štajarski. Volitve se je treba udeležiti že, da kažemo, da so spodnještajarski mandati naša slovenska last. Z izvolitvijo dobé naši poslanci pravico iti v deželni zbor, a dolžnost stopiti v deželni zbor se jim s tem nikakor ne nalaga! Mora se jim prepustiti, da sami po svojem sprevidu odločijo svoje bodoče postopanje, ter se ali držé nadaljne abstinence, ali pa da vstopijo v deželni zbor. Gotovo pa je, da če vstopijo, bodo našli staro sovražstvo zoper Slovence, našli bodo, da jih čakajo isti težki boji za pravico in obrambo slovenskega naroda proti nemško-nacionalni večini, katera ima zahvaliti svojo vlado in moč edino le najbolj krivičnemu volilnemu redu, kar jih je na svetu, in katero krivico si hoče še krivičnejšim novim volilnim redom za večne čase ohraniti!

Nas pa naj spodbuja zavest, da se usoda štajarskih Slovencev ne odločuje v Gradcu, da je Slovanov v Avstriji tako ogromna večina, da bode moč te večine kot elementarna sila raztrgala spono, v katere hočejo vkovati Slovence.

In tudi slovenski narod, kateri napreduje v kljub neugodnim razmeram z mladeniško močjo od leta do leta, čegar zahteva „proč od Gradca“ postaja od dne do dne silnejša, rešen bode graškega nemškega jarma!

Volite torej Vam priporočene kandidate,

isti so izkušeni branitelji Vaših pravic, zato jim smete mirno zaupati svoje gospodarske in kulturne zadeve in svojo narodno čast!

Stopite složno na volišče; naj svet vidi, da je slovenski narod na Štajarskem krepka, združena falanga, ob kateri se morajo razbiti vsi navalni sovražnikov!

Nov zakon proti pijančevanju.

Prej kakor smo pričakovali, je pokazala avstrijska vlada nekoliko dobre volje, da omeji nesrečno pijančevanje. Izdelala je načrt zakona in ga predložila državnemu zboru, kateri — dasi nekoliko nepopoln — dokaj daleč sega in bo povzročil precej senzacije med prizadetimi krogi, ki se pečajo s točenjem in prodajanjem žganih pijač.

Najprej hoče zakonski načrt preurediti in regulirati obrtno pravico prodajanja in točenja žganja. V tem oziru razločuje tri vrste razpečevanja:

1. Prodajo na debelo v zaprtih posodah, ki drže najmanj pet litrov.

2. Koncesijonirano pravico, točiti žganje gostom v nezaprtih posodah čez ulico, ter prodajati v zaprtih posodah v poljubni množini.

3. Koncesijonirano prodajo na drobno v zaprtih posodah od ene osminke litra višje. Vlada hoče s tem, da bode prodaja žganih pijač na drobno od žganjetočev popolnoma ločena.

Dalje hoče, da naj so žganjetoči od drugih obrti popolnoma ločeni. Važna in za trgovce z žganjem usodna je določba v načrtu, da se v prostorih, kjer se žganje toči, ne sme izvrševati nobena druga obrt. S tem se hoče zabraniti, da se v prodajalnah, kjer si morajo ljudje nakupovati živila in druge vsak dan potrebne reči, ne daje ljudem neposredna prilika, uživati žgane pijače.

Istotako važna je določba glede maksimalnega števila žganjarn; določba, katera — kakor pravi načrt — po izkušnjah drugih držav mnogo pripomore k omejitvi žganjepitja. V tem oziru je v načrtu določeno: na vsakih 500 prebivalcev ena koncesija za žganjetoč in ena za prodajo na drobno.

Načrt vendar pušča tukaj vrata odprta, ko pravi: Politična deželna oblast sme za posamezne občine, ki so bolj razsežne, zaslišavati mnenje občine in sporazumno z deželnim odborom izjeme dovoliti.

Ce naj bodo prodajalne za žganje ob nedeljah, praznikih in ob dnevih, ko se običajno mezda izplačuje, za prte, ima zopet pravico odločevati deželna vlada sporazumno s trgovsko zbornico.

Kdor da očitno pijanemu ali otroku opojne pijače za denar, čaka ga po novem zakonu zapor od treh dni do treh mesecev ali denarna globa od 20 do 1000 kron.

Dolga, kigaje naredil pivec za pijačo, upnik ne more iztirjati, ako ob času, ko je naredil ta dolg, dolžnik kakega prejšnjega dolga za pijačo istemu upniku ni plačal. Poroštva in zastave, da se bo tak dolg gotovo plačal, so neveljavne.

Kdor bi se hotel tej določbi izogniti in zahteval ter prejel pismo zagotovilo, da bo s pijačo narejen dolg gotovo plačan, zapade isti kazni od treh dni do treh mesecev zopora ali od 20 do 1000 kron denarne globe.

Kogar bo v teku pol leta na očitnem kraju večkrat pijanega videti, čaka ga kazen zopora od enega dne do štirih tednov ali od 10 do 500 kron.

Kdor se vpijani, kadar ima vršiti ksko delo ali opravilo, katero je — če se v stanu pijanosti opravlja — nevarno življenju, zdravju ali telesni varnosti koga drugega, zapade zopet kazni od treh dni do treh mesecev ali od 20 do 1000 kron.

Kdor stori samo na sebi kaznjivo dejanje v stanu popolne pijanosti, čaka ga kazen za pijanost samo, če je dotično dejanje zločin, zapor od treh dni do šest mesecev; če prestopok, zapor od enega dneva do treh mesecev ali v denarju od 10 do 1000 kron.

To so glavne določbe novega zakonskega načrta.

Novi zakon se bo raztezal ne samo na one, ki hočejo z žganjarnami še le začeti, ampak tudi na že obstoječe, to zaradi tega — pravi načrt — ker čezmerno število žganjarn

LISTEK.

Knigge.

Dne 16. oktobra praznoval je svet prav poseben spomin. Minulo je namreč ta dan stoipetdeset let, kar se je v Bredenbecku na Hanoveranskem narodil Adolf baron Knigge.

Tako bi začeli, ako bi nameravali pisati životopis glasovitega pisatelja znane knjige „O občevarju z ljudmi“. Toda mi tega ne nameravamo. Malo imen je sicer tudi danes tako znanih, kakor je ime Kniggejevo, ali tudi malo nekdanjih članov knjig je danes tako nepoznanih, kakor njegova. Svet se danes bolj ravna po Levstikovem pravilu, da „kdor ima razum, sam zna se vesti, kdor ima izvirnost, on vprašal ne bo, kaj vaša vodila mu zapovedoe. In izvirnost ima danes, v dobi secesije in moderne, vsakdo. Tega seveda Knigge ni mogel slutiti, ko je pred stoipetdesetimi leti pisal svojo knjigo. Nameraval je zatorej naučiti vsakega in vsako občevarje z ljudmi, Evrope poboljšene

uljudnosti. „Dvesto let bo kmal' minulo, kar je turen strelo ubil“, pravi znana ribniška, in tudi Knigge je s turnom strelo ubijal, poskušal nekaj nemogočega, ker dobri ton je prirojen in se priučiti ne da. Seveda, nekateri principi se dajo tudi glede obnašanja priučiti.

Za nas je Kniggejev navedeni spis zanimiv, ker spoznavamo iz njega načela pristnega liberalca, in to je iz dobe, v kateri je liberalizem najbolj cvetel. In liberalec je bil rajni Knigge, pristen liberalec, član frama-sonske ločine, in sicer nekaj let zelo delaven član in agitator frama-sonske družbe illuminatov, kateri so takrat imeli največji vpliv. Mož je sicer nekaj let pred svojo smrtjo izprevidel praznoto in nevarnost frama-sonskih nauk, kakor je to izprevidel tudi znani Weishaupt, nekdanji vodja illuminatov, kateri pravi, da so bili areopagiti (načelniki) tega frama-sonskega reda „družba slabih ljudi, bankeroterji, šufti, norci, lažniki“. Knigge je zapustil ložo, še predno je l. 1788 izšla njegova knjiga, v kateri že svari pred skrivnimi, to je frama-sonskimi društvi, ter pravi, da „je že skrajni čas, da se raz-

puste te deloma brezsmotrene, neumne, deloma družabnemu življenju nevarne zveze“. Da ni umrl razmeroma mlad, še ne štirinštridesetleten, bil bi morda tudi izprevidel neumnost in družabno škodljivost liberalizma.

Tako pa je bil liberalec od nog do glave. Zvest liberalnim načelom, izpodkopava tudi v svoji knjigi o občevarju z ljudmi avtoriteto. Kdor je bral poglavje o občevarju z velikimi gospodi, prepojeno z Rousseauovimi idejami, ta bode vedel, koliko je v tistem času morala škodovati ta knjiga, ta pa tudi ve, da se liberalizem do danes v tem oziru ni poboljšal.

Da je liberalizem vedno stari ostal, kaže nam posebno poglavje o občevarju z duhovniki. Kakor bi brali kak članek v katerem današnjih liberalnih listov, ali kakor bi slišali modrovati današnjega liberalca, tako se nam zdi, ko čitamo Kniggejeve zahteve do dobrega duhovna. „Strpljiv bodi proti drugovercem, ne bodi sovražnik nedolžne veselosti“, saj vemo, kaj hočejo liberalci s takimi zahtevami. „Toda“, tako nadaljuje naš liberalec, „vsi služabniki cerkve niso

podobni tej podobici“. Potem pa pride slika slabega duhovna: Lovi službe, je neomikan, skop, nasladen, hinavec itd., s kratka pravcata liberalna slika. In iz vsega poglavja je razvideti, da smatra Knigge to zadnjo slabo podobo za pravo podobo duhovna. Toda sedaj pa pride vesela stran tega poglavja. Človek bi mislil, naš baron bode sedaj zahteval, da njegovi učenci sploh ne občevarjejo z duhovni. Kaj še! Saj je prav liberalec. Mož uči na drobno, kako naj se obnašajo liberalci, da bodejo pri duhovniku dobro jedli in pili. K duhovski mizi naj prineso s sabo „dober, zdrav apetit, po razmerju tako žejo in dar, kozarček za ukusom in mnogo-krat izprazniti.“ Tega liberalcev ni treba še učiti, to že znajo. Komu ne prihajajo tu na misel ti in oni liberalni gostje duhovskih miz? Ob takih prilikah so liberalci navadno za mir in spravo v deželi.

Strog in neizprosen kritik duhovnov, je liberalec nasproti „inteligenci“ prizanesljiv in olepšava njene napake, ako jih ne more prikriti. Naš baron bi ne bil liberalec, ako bi se ne držal tudi on ravno označenega načela. Dočim ne more spraviti skupaj dost

zelo pospešuje obilno pijančevanje in zato treba to število takoj reducirati.

Načrt govori večinoma samó o prodajanju in točenju žganja. Gotovo je to najhujša vrsta pijančevanja. Toda vsaka pijanost je od hudega. Skušnje drugih dežela učó, da kjer je upadlo uživanje žganja, tam je silovito zrastle uživanje piva. In čem redkejši je alkohol v pivu kakor v žganju, temveč se piva popije, takó da pivopivci použijejo vsaj toliko alkohola, kakor žganjarji. Takó govori dr. med. Delbrück v svoji knjigi: »Hygiene des Alkoholismus«, in sklepa: Pivo žuga postati ena najhujših šib novega stoletja. Zatorej, če zakon določuje maksimalno število žganjarn, naj bi določil tudi maksimalno število gostiln. Tega odločno pogrešamo v načrtu. In to priporočamo našim poslancem v uvaževanje.

Morda temu ali onemu izmed naših čitateljev ne bo všeč, kar pišemo; a mi ne moremo za to. Pri srcu nam je blagor ljudstva; ljudske mase moramo obvarovati povodnji pijančevanja! Nismo nasprotniki pitja, pač pa nasprotniki pijanosti! Mi privoščimo vsakomur najboljšega dobička pri njegovi kupčiji, toda ne — na troške ljudskega blagostanja.

Pri tem pa, če ta zakonski načrt v zbornici prodre, privatno delo zoper pijančevanje nikakor ne bo postalo nepotrebno. Prvič, ker bo ta zakon pijančevanje le deloma emejil, drugič ker se bo zakon sploh letedaj faktično izvajal, čega bomo nadzirali. In to hočemo storiti. Dela na tem polju nam — žalibog — ne bo zmanjkalo. Zato protialkoholno gibanje — naprej!

Kdo je kriv?

Dunaj, 24. okt.

Most mej Čehi in vlado je pretrgan. Češki poslanci stiskajo pesti sedaj še v žepih, a mogoče je, da v razpravi o dr. pl. Körberjevi izjavi s pestmi že bijejo ob mize. Ako bode danes dovršena razprava o nujnem predlogu glede delavske stavke v Galiciji, utegne se politična razprava pričeti že v torek. Izmed čeških poslancev je določenih več govornikov, ki pa pridejo vsi na vrsto, ako bodo nemške stranke posezale v razpravo. Ker pa so Nemci »beati possidentes«, nimajo pravega povoda, da bi se razgrevali, in bodo bržčas prepustili besedo Cehom, da obračunajo z vlado. Kot prvi govorniki izmed čeških poslancev so določeni dr. Pantuček, dr. Stransky, dr. Žaček, Hruba in dr. Herold, ki hoče označiti načelno politično stališče čeških strank nasproti vladi.

Danes ni nobena tajnost, da so češki poslanci obrnili vso ost proti vladi sami. Vsa taktika je na las podobna tihi obstrukciji proti vladi, katero skušajo odstraniti, da napravijo čisto mizo. Z novo vlado, katere člani niso podpisali preklica jezikovnih naredeb, mogli bi se iznova pogajati. Danes odgovarjajo češki poslanci: S to vlado ne obravnavamo, torej...

In na ta »torej« sta mogoča le dva odgovora: Ali gre vlada ali zbornica. Recimo,

dobrih besed, da bi bičal dozdevno dobro življenje duhovnov, pravi »peveci, pesniki in enaki ljubijo dobro življenje, in temu se ne smemo čuditi«. Opravičuje pa to s starim rekom cantores amant humores, ter s trditvijo, da potrebujejo taki ljudje navdušenja. Sploh mož zahteva za »inteligenco« mile sodbe. »Ne sodi npravnega značaja učenega moža po vsebini njegovih spisov«, uči Knigge, in glede pisateljev pravi, da je »grda poteza v značaju naše dobe«, da se o njih zbirajo kaj rade in razširjajo govorice o kakem škandalóku.

Nekaj pa pravi naš liberalni baron glede duhovnov, kar so dandanes liberalci že čisto pozabili: »Ne smeš duhovna... kajti ta častitljivi stan zasluži na vsak način priznanljivosti, katere ne smemo opustiti radi nevrednosti posameznih članov.« Prepričani smo, da bi kak slovenski Knigge, ako bi danes med našimi liberalci vstal, takega stavka ne zapisal. Pred več kot sto leti so bili liberalci še uljudni, pred več kot sto leti. Danes zahtevajo samo od drugih uljudnosti.

da dr. pl. Körber na najvišjem mestu izpolnjuje razpust zbornice in razpis novih volitev, kaj potem? Nove volitve bi pomenile le podaljšanje notranje krize za nekaj mesecev. In če vlada to stori, morala bi zbornici z najvišjim dovoljenjem predložiti nov poslovnik, s katerim v roki more predsednik krotiti kričače, ki zbijajo šale in otročarije ter precejajo komarje na reti. Pa tudi v tem slučaju stoji vlada pred trnjevo ograjo češko-nemškega prepira ter se niti za korak ne približa svojemu smotru. Jezikovno vprašanje je na dnevnem redu in to je deroča reka, preko katere je treba trdnega in stalnega mostu. Nove volitve pa bi bile le brod, na katerem se vlada sama prepelje z enega brega na drugi, odkoder more zopet opazovati deroče valovje.

In če gre vlada dr. pl. Körberja, ali je s tem rešeno vprašanje? Kakoršne so danes razmere v zbornici, je koalicijska ali parlamentarna vlada nemogoča, če tudi ima vsaka večja stranka svoje ministerske kandidate. Vsaka vlada brez podpore zmernejših nemških strank je izključena, ker bi češki poslanci bili prisiljeni do skrajnosti. In z nemškimi strankami pa se Čehi ne usedejo k isti vladni mizi, dokler ne ustrezajo njihovim zahtevam. Deželne volitve so končane, češke stranke so za volitve sklenile kompromis in se morejo zanašati tudi na moralno podporo konservativnega veleposestva, torej se jim ni bati poraza. Ravno tako pa je danes nemogoča vlada, ki bi se naslanjala na bivšo desnico. V istem hipu se na levici prikaže obstrukcija skozi vrata.

In tla le gore pod nogami, vprašanje se mora rešiti. Kdo naj to stori? »Vis major«, o kateri je govoril nedavno poslanec Prade? To bi bila ena mogočih rešitev iz zagate, ako vlada, ta ali druga, z močno roko stare vse one birokratske ovire, ki so prvi vzrok vseh zmešnjav v državi. Ne potrebovali bi novih plošč z zakoni, ne novih papirnatih naredeb, vladni organi naj bi bili v dejanju izvrševali narodno ravnopravnost in jezikovno vprašanje bi bilo že rešeno vsaj v bistvenih in najvažnejših točkah. A plevel je prerastel njivo, in danes hoče vlada na češminju obrati zrelo smokvo.

Kdo je kriv? Kriv je v prvi vrsti znani sistem, nemško-birokratski centralizem, ki je v Prokrustovo posteljo tlačil avstrijske narode. V drugi vrsti so krivi Nemci, ki na vse pravne predloge odgovarjajo s stereotipnim: Non possumus. Tako sedaj Čehi zahtevajo češki uradni jezik v čeških okrajih na Češkem, na Moravskem dvojezične urade in vseučilišče v Brnu. Nobene teh zahtev Nemci več načeloma ne zavračajo. Vseučilišče na Moravskem bi dovolili, a ne v Brnu, ampak zunaj pred mestom. Češki uradni jezik dovolijo, toda s pogojem, da se nemščina zakonito proglasi za državni jezik. Nemci še danes ne morejo ali nočejo razumeti, da so časi njihove absolutne vlade minili že pred več kot tridesetimi leti. Nemški jezik more tam, kjer je nujno potreba, brez vsacega zakona imeti svoje priznanje in veljavo, n. pr. v armadi ali pa pri osrednjih uradih. Čemu torej treba klati lase?

A kdo je v zadnji vrsti kriv, da je parlamentarna ladija zopet na pesku obtičala? Vlada sama, ker je čakala do zadnjega dne, da »deus ex machina« stori svojo dolžnost. Že dne 17. decembra 1901, če se dobro spominjam, je biva »konferenca nemških načelnikov« sklenila, naj se prično nova pravna pogajanja s Čehi. Ti so odgovorili, da se hočejo uvesti h kolovratu in dalje prestiti dolgo nit pogajanj iz kodelje prepornih točk. In gospod dr. pl. Körber je imel toliko skrbi z državnim proračunom in nagodbo z Ogri, da je zamudil ugodno priliko ter pričel gaiti, ko je bila streha zopet v plamenu. Vrgel je sicer s svojimi predlogi korec vode v požar, a s tem je le ukresal nove iskre in zublje nevolje mej Čehi. Hiša gori, vladni gasilci stojó ob strani s praznimi brizgalnicami in nemške stranke roke križem držé, ker so varna njihova domovja.

Še je mogoča rešitev, še more vlada ladijo spraviti s peska, ako se gane. Prvo priliko ima »dr. pl. Körber v politični razpravi prihodnji teden. Od njegovega govora bode odvisno, ali so sploh še mogoča pogajanja čeških poslancev z vlado. Mi sodimo in pričakujemo, da češki poslanci niso govorili zadnje besede, in vlada mora tudi po-

misliti, da mora vedno in v vsakem slučaju računati z delegacijo, kakoršna je čeških združenih poslancev. S tako stranko se ne more in ne sme slepe miši igrati.

Kar pa je najnujnejše, je to, da dr. pl. Körber z nemškimi strankami govori resno besedo. Narodna sprava je mogoča, ako se Nemci odpovedo svoji fakcijski politiki. Na dan z resnico, na stran s krinko! Vlade dolžnost je, da nemškim strankam razprši vse prazne sanje. V tej državi morajo živeti in se v svojih naravnih mejah razvijati vsi narodi; Avstrija ni pašnik le za nemške birokrate. Nemci naj pokažejo, da so se nekaj naučili iz minolosti in da znajo zreti tudi v bodočnost. Nemcem se je uklonila državna avtoriteta, razbili so desnici obroč, razrušili parlament, raztrgali Badenijevi jezikovni naredbi. Torej zaščednja so trikrat dovolj dobili za svoje »užaljeno visočanstvo«. Čas je in dolžnost njihova, da gradé zlate mostove ponižanemu nasprotniku. ako sploh imajo kaj srca za državo in pravičnosti do drugih narodov. Vlada pa je poklicana, da uglaadi pot, ki vodi do sprave. Vse drugo so muhe užaljene osebnosti ali pa politična komedija.

Današnja seja

je trajala od 11. do pol 6. ure. Poslanec Klofač je utemeljeval svoj nujni predlog, naj vlada poskrbi delavcem v Pragi in okolici za delo in jelo. Posl. Kink je s predlogom sicer zadovoljen, a dostavi, da je beda znana tudi drugod in ne le v Pragi. Zato predlaga, naj vlada iz investicijskega zaklada naroči razna dela za državne potrebe. Minister za železnice dr. vitez Wittek navaja, da je vlada lani in letos naročila za 60 milijonov raznih potrebščin za državo, tako n. pr. 329 železničnih strojev, 494 osebnih voz in 5960 za blago. Za tekoče leto ima še do 6 milijonov kron kredita na razpolago za železnice. Dolgo in široko sta govorila tudi soc. demokrat Hybeš in Fresl. Konečno je zbornica soglasno vsprejela predlog in dotične postavke.

Nadalje sta poslanci Romanec in dr. Breiter nastevala vzroke zadnje delavske stavke v Galiciji. Da nista hvalila poljskih graščakov, je naravno, ker vsa stavka je dobila politični značaj, ki sta ga v živih bojih slikala radikalni Rusin in soc. demokratski Poljak. Ta razprava se nadaljuje v prihodnji seji, ki bode v torek.

Čehi in vlada.

Pred nekaj dnevi je objavil ruski oficijozni list »Journal de St. Petersburg« neko ostro svarilo na avstrijske Čeha, v katerem mej drugim piše: »Če se bodo Čehi in nadalje protivili Koerberjevemu jezikovnim predlogom ter se ne bodo hoteli o njih niti razgovarjati, je nevarnost, da zbornična večina vkljub temu pritrdi vladni predlogi. Ministerstvo bo razpolagalo s zadostno večino, da se reši vprašanje lahko parlamentarnim potom. Čehi naj potem sami sebi pripišejo, če se reši jezikovno vprašanje preko njih glav«. — Na ta opomin odgovarja praška »Politik«, da je izšel iz dunajskih oficijoznih krogov ter da pravo rusko mnenje pojasnjuje merodajni ruski list »Novoje Vremja«, potem pa pravi; »Preko Petrograda naj nam dr. Körber nikar ne naznanja svojih načrtov, saj ima na razpolago dovolj dunajskih oficijozov, ki ravno toliko imponirajo kot »ruski« glas. Če pa Körber misli, da nas bo enostavno majoriziral in nastopil proti nam s silo, se pa silno moti. Ostrost ni nikjer dobra, posebn pa ne, če jo dela nevtralna vlada.« — Tako konservativni praški list, glasilo češkega fevdalnega veleposestva. Če tako piše ta list, mora Körber pač vedeti, pri čem da je.

Dr. Stransky proti moravski kat. narodni stranki.

Neosnovan napad je povzročil poslanec in vodja mladočeške stranke dr. Stransky v svojem glasilu »Lid. Noviny« na katol. narodno stranko, oziroma njene tri člane v drž. zboru, poslance dr. Stojana, dr. Hrubana in dr. Koudelo. Ošita jim namreč, da so se prodali vladi in da le to store, kar je po volji vlade ter da nimajo nikakega narodno-domoljubnega čuta. Vse to pa zaradi tega, ker se imenovani poslanci niso

pridružili znani volivni koaliciji državno-zboreskih čeških strank za slučaj, da vlada res razpusti sedanjí parlament. To pa se je zgodilo edino le radi tega, ker predsedstvo mladočeškega kluba o tej akciji ni obvestilo nobenega izmed katol. narodnih poslancev in ti torej niti vedeli niso, za kaj se gre. Imenovani trije poslanci so se takoj po napadu v »Lid. Nov.« podali k načelniku dr. Pacaku, ki je na tozadevno pritožbo potrdil, da katol. nar. stranka res ni dobila nobenega povabila za dotične razgovore. — Bržkone je to opustitev povzročil dr. Stransky sam, da je potem tem lažje udrihal po skrajno neljubih mu nasprotnikih. K sreči se je pa zadeva še pravočasno pojasnila, valed česar napad dr. Stranskega z enako silo odleti na njega samega nazaj. Toliko narodno patriotski ter zanesljivi so katol. nar. poslanci še vedno kot Mladočehi ali pa ljubljene dr. Stranskega, socialist Sehnal.

Liberalno učiteljstvo in volitve.

Ob sedanjih deželnozborskih volitvah posvečuje liberalno učiteljstvo vse svoje moči agitaciji za židovsko-liberalno stranko, ki bi marsikje brez njegove pomoči niti tega ne dosegla, kar sploh še ima. Vsakdo bi torej pričakoval, da se bodo vodstva teh strank svojim pomagačem tudi izkazala hvaležna s tem, da jim prepuste gotovo število mandatorov. Toda vse drugo prej nego to. Na Kranjskem se je uveril o nasprotni resnici dražgoški Luka, na Moravskem cela vrsta mož njegovega stanu in enaka se godi sedaj liberalnim učiteljem na Niževavstrijem. Učitelja, svojega najboljšega agitatorja, kandidirajo tam, kjer je gotovo, da ne zmaga. Marsikdo bi ob takih prevarah pričakoval, da se učiteljstvo konečno vendarle spametuje in ne gre v bodoče več na lim. Toda kdor to misli, se moti. Liberalen učitelj je že zadovoljen, če ga sploh kdo postavi za kandidata. To je predvčeranjim potrdil dun. učitelj Jordan. Židje ga kandidirajo v okraju, kjer je skoro 99% nade, da podleže, in vendar je izrazil svojo hvaležnost liberalni stranki, da ga je postavila za kandidata v deželni zbor. Tako je »zavedno« učiteljstvo: zadovoljno je z vodstvi liberalnih strank, in ta so zadovoljna z njim, ker niso v zadregi radi »žahl kandidatov«.

Premogarska stavka v Franciji.

Francoska poslanska zbornica se je pečala v svoji četrtkovi seji z interpelacijo socialističkih poslancev v zadevi velike rudarske stavke, ki je sedaj večinoma že končana, ne da bi bili delavci dosegli kdove kake ugodnosti. Vodja Jaurés se valed tega tudi ni pečal s stavko kot tako, marveč le z dvema glavnima zahtevama delavcev: osemurni delavnik in zavarovanje za starost in onemoglost. Poslednje si misli Jaurés v nasprotju z večino sodrugov tako, da plačajo v zavarovalnico po eno tretjino država, delodajalec in delavec. V svojem govoru je napadal premogarske barone in pohvalil vlado, da ni nasprotna delavskim težnjam. Neprijetno pa je morala dirnuti Combesa zahteva, da mora sedaj vlada izvesti socialno reformo, ker so socialisti pomagali, da se je preprečila »redovniška revolucija«. Combes je govoril le malo ter obljubil, da bo vlada po moči podpirala težnje delavcev. Konečno je zahteval zaupnico vladi v tem vprašanju in dobil jo je s 375 glasovi proti 164. Socialisti so še celo to odpustili vladi, da je v Dükirkhnu proglasila obsedno stanje in mirila stavkujoče z vojaštvom.

Grška armada v volivni borbi.

Grška poslanska zbornica je, kot znano, razpuščena in prihodnji mesec se vrše splošne nove volitve. Borba se je že pričela na vseh koncih kraljestva in se vrši letos v znamenju reorganizacije grške armade, za katero se mnogo trudi prestolonaslednik Konstantin, kateremu pa je z vsemi sredstvi nasprotovala zdaj vladajoča Teotokisova stranka. V tej volivni borbi se pa opaža nekaj, kar ni v navadi v nobeni drugi ustavni državi. V ojaštvo, in sicer tudi aktivno, od navadnega prostaka gori do najvišjega generala, se z največjo intenzivnostjo udeležuje volivnega boja. Na Grškem je bilo sicer to tudi že prej v navadi, a tako živahno armada ni še nikdar posegla

v boj za parlamentarne volitve kot letos. Od 234 mandatov, ki jih šteje poslanska zbornica, je doslej nič manj kot dvesto takih, za katere se potegujejo častniki od podporočnika do generala. Na stotine drugih pa opravlja službo agitatorjev ne samo za vojaške, marveč tudi za meščanske protikandidate. Ker ima volivno pravico tudi vsak polnoleten prostak, je umevno, da tudi nižje vojaštvo marljivo sodeluje v tej volivni borbi. V tem boju se brezobzirno pobijajo vojaški predstojniki kot kandidati; prostak ravno tako lahko zabavlja svojemu predstojniku generalu, kakor poslednji najmanjšemu častniku, ki je slučajno njegov protikandidat. V takih razmerah kajpada ni niti sluha o kakih vojaški disciplini. Grški vojak je sedaj samo volivec in kandidat, za strogo vojaške dolžnosti ter opravila se sedaj nihče ne briga, če ravno bi bila ravno ob tem času nujna potreba, da tudi Grki z ostalimi balkanskimi državami obračajo vso pozornost na nevarno gibanje v Makedoniji.

Iz brzojavk.

Dopolnilna držav. zbornica volitev mesto umrlega poslanca Dzieduszyckiego se vrši 18. novembra. Poljaki kandidirajo poselnika Starzenskega, Rusini pa župnika Dawydicka. — Kongres francoskih katoliških pravnikov se snide prihodnji ponedeljek v Rennesu. Vodil ga bo senator Lamarzella, častna predsednika sta kardinal Labouré in škof de Cabrières. — Najtrdnjša opora Francije so protestanti. Predsednik Loubet je rekel protestanski deputaciji v Valenci: »Vemo, da republika nima nobene trdnjše opore kot so oni, ki pripadajo cerkvi reformancev.« — Nič razdora v bavarskem centru. Vest o secesiji v bavarskem centru je izšla iz židovsko-liberalnih krogov in je povsem neutemeljena. V Monakovem nihče ne ve o kakem razdoru. — Nova revolucija na Haiti. Iz Washingtona javljajo, da je iznova izbruhnila revolucija. Zenske in otrci so pobegnili na krov ladije »Cincinnati«. — Napad na rusko stražo v Mandžuriji. Na postaji Smempo so kitajski delavci napadli rusko vojaško stražo ter ubili pet vojakov. Napad so izvedli z lopatami, enega so pa ustrelili. Rusko vojaštvo se je pomnožilo. — Kriza v francoskem kabinetu. Mej francoskimi ministri pravosodja, poljedelstva, trgovine in financ se je pojavil razpor, ker finančni minister iz blagajniških razlogov namerava omejiti nekatere privilegije kmečkih pridelovalcev žganja in ker je ta namera silno vznejevoljila volivce prvih treh ministrov. Fin. minister se ne uda.

Tedenski koledar.

Nedelja, 26. oktobra: 23. pobinkošta, Evarist p.; evangelijski: Jezus obudi Jairovo hčer. Mat. 9. — Ponedeljek, 27. oktobra: Sabina d. — Torek, 28. oktobra: Simon in Juda ap. — Sreda, 29. oktobra: Narciz šk. — Četrtek, 30. oktobra: Klavdij mučenik. — Petek, 31. oktobra: Volbenk šk. — Sobota, 1. novembra: Vsi svetniki. — Solnce izide 1. novembra ob 6. uri 47 min., zaide pa ob 4. uri 41 min. — Lunin spremeni: Mlaj 31. oktobra ob 9. uri 12 min. zjutraj. — Dan se skrči v novembru za 1 uro 14 min. — Musica sacra v nedeljo, 26. oktobra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Missa »Panis angelicus«, zložil Friderik Koenen, graduale »Locus iste« in ofertorij »Domine Deus« zložil dr. Janez Benz. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Maša v čast angelov varuhov v E-noli zl. J. Singenberger, graduale »Locus iste« zl. J. B. Benz, ofertorij »Domine Deus« zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. oktobra.

„Narodova“ infamija proti duhovščini. „Narod“ piše: »Duhovnik, naj bo še tako visoko postavljen, nikakor ne zasluži zaupanja. Vero, cerkev in svetnike porablja za to, da bi si pridobil zaupanje, kakor pa dobi kaj denarja v roko, gospodari z njimi slabo, porablja ga za strankarske namene ali pa celo sam zase.« Tako-uj-

famnega napada že davno nismo čitali v slovenskem listu, vsaj je znano, kako poštvalno deluje slovenska duhovščina za ohranitev slovenskih mej, znano je, da po vseh narodnogospodarskih družtvih, kjerkoli dela, ne dela v svojo korist, znano je, kako samo duhovščina podpira revno slovensko dijaštvo, koliko je duhovniških ustanov za ljudstvo in kako malo je vsega tega videti pri liberalnih advokatih, katerih zastopnik je samo pri zadevi Frandičevih gavgarunal 1400 K, kar kaka „farška bisaga“ še nikdar ni dobila za tako malo utrudljivega dela nekaterih dni. In če se kranjski liberalci tudi ozro na sv. vavlavsko založno v Pragi, tedaj morajo rudeči sramu pripoznati, da bi v slučaju, da bi se kaj takega zgodilo pri kakih liberalnih posojilnicah, založniki bili silno oškodovani, da pa je duhovščina v velikansko poštvalnostjo storila veliko delo, da ne bo ondi nihče oškodovan. G. dr. Tavčar, ki ste podpisani kot odgovorni urednik pod zgorajšnjim napadom v „Narodu“, pokažite nam liberalen stan, ki bi v takem slučaju bil zmožen tolike poštvalnosti. G. Iv. Hribar, ki za Tavčarjevo stranko hodi celo na shode, kaj bodo rekli k temu duhovniki, okoli katerih se še sučete, in kaj bodo rekli k temu — škof Strossmayer?

Kmetom dobiček — ne kapitalistom! Hudo je bilo za liberalce, da smo razkrinkali njihove namene o kostonjeviški graščini. Sedaj javkajo v „Narodu“, da bodo potem, ko liberalni kapitalisti kupijo graščino, kmetje imeli vse dobrote te graščine in povrh se ustanovi še obrtno podjetje. Kdor liberalce pozna, ve takoj, kake bodo te dobrote. Liberalni kapitalisti s Hribarjem na čelu hočejo kupiti graščino, da bi delali dobiček. Zastonj ali brez dobička kmetom ne bodo dali nič! Dobček, katerega hočejo pri tem utakniti kapitalisti, ostane lahko v kmečkih žepih. Vlada historila veliko krivico kmetom, ako bi graščino izročila v roke kapitalistov. Kmetje naj kupijo pod ugodnimi pogoji graščino, to je stališče naše stranke, in vse dobrote naj imajo kmetje. Dolžnost vlade je, priskočiti kmetom z ugodnimi pogoji na pomoč! Kar se tiče kostonjeviškega županstva, je pa uprav kričeče, da je priporočilo kapitalista Hribarja ministerstvu, ne da bi obžinski odbor kaj o tem vedel. Naši somišljeniki v kostonjeviškem okraju naj skrbje, da se liberalni nameni ljudstvu razkrinkajo!

Liberalci, pometajte pred svojim pragom! Ze nekaj tednov nimajo „Narodovci“ drugega dela, kakor da napadajo naše posojilnice in hranilnice. Začeli so s tem, da so očitali duhovščini, da se pri teh posojilnicah »masti«, dočim v resnici opravlja dela brezplačno. Svoje posojilnice, pri katerih se res marsikdo masti — zadošča samo pogled na razne liberalne hranilnice — pa seve liberalci puste pri miru. Kar bagatelno mečejo okoli z »goljufijami« in »sleparstvom« ljudje, kateri pa sami najskrajnejše izkoriščajo ljudstvo. Razume se, da pri resnih ljudeh „Narodovo“ ropotanje nima nič vpliva, ker se celo liberalcem zde predebele »Narodove« laži. Etno le zavist vodi „Narod“ v tem boju. Ljudskim denarnim zavodom s svojimi lažmi in obrekovanjem »Naroda« ne bo škodil, škodovati pa utegne liberalnim denarnim zavodom, ker ljudje utegnejo misliti, da liberalni krik pomeni slabo vest, in ker se ve, da pri vseh defraudacijah, ki se zgodijo na svetu, jih je 90 odstotkov v liberalnih zavodih. Samo v zadnjih par dnevih se je zgodilo po svetu nad dvajset liberalnih defraudacij! »Narod« ni s svojo gonjo drugega dosegl, nego da je razveselil Nemce, ki hite laži ponatiskavat v »Grazer Tagblattu« oziroma v »Deutsche Stimmen aus Krain«. (»Grazer Tagblatt« naj bi se rajše potrudil, da bi valed nemškonačionalnih sleparij v St. Leonartu oškodovani dobili svoj denar!) Z »Narodovimi« lopovstvi bodo skušali Nemci škoditi obmejnim slovenskim denarnim zavodom. „Narod“ se je seve spravljal tudi na dr.

Šusteršiča in upije, da človek, »ki je bil sposoben uprizoriti sleparijo z žlindro, ni sposoben, da bi se mu sploh kaj zaupalo«. Tako infamen je list, katerega stranka trpi pri »Mestni hranilnici« notarja Plantana in pri »Glavni slovenski posojilnici« dr. Hudnika, ki sta svoje stranke oskodovala, dočim je dr. Šusteršič v korist kmetom iz svojega dal 2000 kron, da je mogla „Gosp. zveza“ žlindro ceneje prodajati. „Narodov“ napad na dr. Šusteršiča je torej navadno popovstvo. Mi ljudskih denarnih zavodov ne bomo branili, ker se ne maramo ponižati pred liberalnim obrekovanjem. Naše zavode brani njihova reelnost. Liberalci naj skrbje zase, namesto, da se trudijo z lažmi obkladati nas. Obrnejo naj pozornost na »Mestno hranilnico« in premislijo naj, kam je posodila preveč denarja in koliko ima valed tega takorekoč izgubljenega. O »Glavni posojilnici« ne bomo govorili, ker ta je tak »vzor«, da še ni davno, ko dr. Hudnik ni vedel, kam je prešlo 8000 kron. Gg. liberalci naj obrnejo svojo pozornost na liberalne spekulacije in na »Kreditno banko«. Kako je obremenjena grajščina Svibno pri Radečah in kako radeška grajščina? V razmere mej liberalci in »Kreditno banko« bomo že še posvetili! »Narod« naj bi povedal tudi kaj zanimivosti o nakupu Kukčeve pivovarne, o katerem podjetju pravijo veščaki, da se ne bo rentiralo. Kukec se je je leta in leta brez vsepa hotel znebiti, zato smo sedaj radovedni, koliko je znašala provizija in kdo jo je dobil. Mi imamo spravljen še drugačno, nevarneje orožje, ki bi zaupanje v liberalne zavode hitro omajalo. Gg. liberalci naj torej le nadaljujejo s svojo umazano gonjo — nasledke bodo čutili oni. Vprašujemo tudi sedaj urednika »Deutsche Stimmen«, ki je nesramna »Narodova« obrekovanja posnel za svoj list, ali misli, da ni mogoče uprizoriti uspešne akcije proti nemškimi podjetjem in nemškimi trgovcem? V slučaju, da bi naši somišljeniki začeli izvajati posledice, zahvalijo naj se dotični trgovci za nasledke dr. Binderju. Leta 1899 se je »Narod« tudi srdito zaletaval v »Ljudsko posojilnico« in naše denarne zavode. Takrat so liberalci uvideli, da zanje ni pametno voditi takega boja, od takrat pa smo si mi utrdili še bolj stališče in zbrali tudi gradiva, ki bi ne bilo ljubo liberalcem, ako pride v javnost, in ki bi moglo povzročiti le — liberalne razvaline. Že pred tremi leti se je »Narod« zadiral v naše zavode. Tembolj kakor takrat, veljajo danes besede, katere smo l. 1899 zapisali liberalcem: »Ljudska posojilnica« je znana že povsodi, da tako previdno in strogo postopa pri izposojilih kakor noben drug ljubljanskih kreditnih zavodov. Nešteti so slučajji, da so se prosilci za posojila pri »Ljudski posojilnici« odbili, ki so potem denar »na svoj obraz« brez težave dobili pri zavodih, ki so več ali manj v liberalnih rokah. Ljubljana nima zavoda, ki bi modreje in previdneje postopal pri izposojevanju denarja, nego »Ljudska posojilnica«. Toda čemu o vsem tem govoriti? Saj »Narod«, odnosno dr. Tavčar, itak vse to prav dobro vé. Njemu se gre le zato, klerikalcem kako zasoliti! To je, kakor znano, jedina morala idealnega dr. Tavčarja. Kar ga jezi, je nastopno: »Ljudska posojilnica« postala je v kratkem času jeden prvih denarnih zavodov na Kranjskem. Še »Narodu« je pred par meseci to pripoznanje spodletelo. Ugled »Ljudske posojilnice« je velik na slovenskem jugu naše države. To je vzbudilo zavist nekaterim v kolu »Narodove« klike in že zdavna so sklenili, kar jim je narekovalo narodnonemurško srce, porabiti prvo pritiko, da planejo po našem vzornem zavodu. Vodstvo »Ljudske posojilnice« je bilo že nekaj časa na to podlost pripravljeno. Ali je pa blagi dr. Tavčar kaj pomislil na posledice svojega nespametnega podjetja. Ali je pomislil, kaj se zgodi, če bi se mu njegova nakana posrečila? Ali je pomislil, da je mej člani »Ljudske posojilnice« tudi precejšnje število pristašev liberalne narodne stranke? Ali je pomislil

da bi gonja proti »Ljudski posojilnici« utegnili isto prisiliti, svoja posojila brezobzirno iztirjati — da bi potem boben pel po celi deželi? Ali je pomislil, da je »Ljudska posojilnica« slučajno tudi par stotisoč goldinarjev razposodila pristašem »Narodove« klike in da bi ista usoda zadela tudi njegove somišljenike? Ali bode morebiti tem nesrečnim žrtvam svojega lastnega glasila — dr. Tavčar ali g. Malovrh potrebni denar posodil, da morejo nemudoma plačati »Ljudsko posojilnico«? Ali dr. Tavčar vé, da »Ljudska posojilnica« brez ozira na politično strankarstvo vestno izpolnjuje svojo nalogo kot vseslovenski denarni zavod in da je zlasti že mnogokrat priskočila tudi liberalno-narodnim posojilnicam? Iz tega se vidi, kako brezvesten in — neumen je »Narodov« napad. Brezvesten, ker mu je bil namen, privedi do brezmejno žalestnih posledic, do uničenja nebrojnih marljivih eksistenc. Neumen, ker obrača ost proti velikemu številu deloma celo odličnih lastnih somišljenikov »Slov. Naroda«, ki so člani ali dolžniki »Ljudske posojilnice«. Zares, strast slepi!

Nekaj luči. Z uvodnim člankom, ki smo ga priobčili v sredo pod tem naslovom, zadeli smo popolnoma v črno. Vdčarajnji »Narod« ima uvodni članek o tem. Naš članek je seciral na štiri dele in si ga »ogledal« lepo po vrsti, četudi le na kratko. — Nas je spravil »Narod« s tem v grozno zadrego. Ne vemo namreč, ali je »Tovariš« zadnjič bolj stvarno poročal ali vdčarajnji »Narod«! Pa menda bo že »Narod«, ker vedno govori v svojem članku o stvarnosti. Iz vsega je razvideti, da ne vidita dobro, ne »Narod« ne »Tovariš« ter potrebujeta še nekaj luči. Ker jo imamo mi še veliko v zalogi — zlasti o tem — zato bomo njima še posvetili tako, da bodela lahko videla, — seveda če nista že slepa.

Dr. Šusteršiču še vedno prihajajo od vseh strani izrazi sožalja. Katoliško politično društvo vipavsko izraža po svojih odbornikih dr. Šusteršiču najtopleje sožalje duhovnikov in vseh poštenih Vipavcev in iskreno želi skorajšnjega popolnega ozdravljenja. — Tudi vrhniško politično društvo je poslalo iskreno pismo, dalje duhovščina novomeške in idrijske dekanije, mnogi državni in deželni poslanci, župani, duhovniki, zastopniki delavstva. Z radostjo poročamo, da je gosp. doktorju znatno bolje.

Tržaški namestnik grof Goess se 28. t. m. povrne v Trst in prevzame zopet vodstvo vladnih poslov. V poučenih krogih se trdi, da uživa namestnik na merodajnem mestu posebno zaupanje.

Osebnosti. Ministerski predsednik je kot vodja pravosodnega ministerstva imenoval pisarniškega oficila v Mokronogu g. Wresouniga pisarniškim predstojnikom okr. sodišča v Mariboru. — Deželni šolski svet štajerski je imenoval dr. J. Brommerja, učitelja na drž. višji gimnaziji v Celju profesorjem. — Deželno-vladnim tajnikom za Koroško je imenovan okrajni komisar g. R. baron Benz-Albkron. — Umrli je v Mariboru dijak c. kr. gimnazije Srečko Dobnik.

Fin. celjski župan. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos udeležil okrajni zastop celjski po svojih odposlancih cesarske maše. Po neki neljubi pomoti pa se je zgodilo, da je bil prostor gospoda dr. Dečka kot podnačelnika okrajnega zastopa zaseden. Gospod dr. Dečko se je zato ogledal, kje bi bil še kak prostor zanj. Videl je, da je poleg mestnega uradnika Fürstbauerja jeden sedež prost. Šel je torej na tisto mesto. Poleg imenovanega Fürstbauerja pa je bil svede pečeni celjski župan Rakuš. Ta se je tedaj oglašil in izrekel krilate besede: »Verfluchte Frechheit!« (Prokleta predrznost!) Sicer pa res, doktor Ivan Dečko, deželni poslanec, podnačelnik okrajnega zastopa, častni občan več občin itd., se upa postaviti v bližino železnice Rakuša, ki je sicer izvoljen, a še ne potrjen celjski župan! To je že predrznost. Rakuš se je imel za to svojo v cerkvi napravljeno suro-

vost zagovarjati pred sodiščem, kjer je po pričadah dokazana njegova nečestnost. Na vsak način je Rakuš lahko penosen na to svoje prvo župansko delo, za katero mu je prisodil milostninemški sodnik 20 kronglobe eventualno 24 ur zapora. — Naši poslanci naj Körberju naročijo, da priklopi dotičnikazenski aktokrajnegasodišča v Celju aktu zapotrijeenje Rakuševe izvolitve županom.

Volilno gibanje na Štajerskem. Volitve volilnih mož za mariborski volilni okraj se vrše te dni. V Hočah sta bila izvoljena dva slovenska volilna moža. — Pri volitvi mož za deželnozborske volitve v Dobrini pri Celju izvoljeni so štirje narodni možje. Nasprotniki se volitve niso udeležili. Neki Jos. Murse iz Krapja izjavlja v „Domovini“, da ne sprejme kandidature mesto dr. Fr. Rosine, ki se je odpovedal kandidaturi.

Štajerčevi kandidati so za mariborski okraj znani Ludovik Kresnig, ki je svoja »poslana« nedavno priobčeval v »Narodu«, dalje neki A. Damian, posestnik v Št. Juriju ob Pesnici, za ptujski okraj Peter Zadravec iz Loperšič, za ormoški okraj Fr. Wratschko, posestnik v Gorenji Radgoni. »Štajerček« hujska s tem, češ, da slovenski poslanci ne bodo šli v deželni zbor. Upajmo, da bo zavednost štajerskih Slovencev premagala nemškutarsko usiljivost.

Grozen strah ptujskih Nemcev. Ptujski Nemci so v groznem strahu za mandat v mestni skupini Ptuj Ormož. Najbolj jih je poparilo to, ker bodo ženske osebno volile, ter potemtakem ne bodo imeli prilike slepariti pri volitvah s pooblastili, kakor se je to godilo do zdaj. Vrhutega je pa tudi njihov kandidat dr. Kokoschinegg pri volilcih skrajno nepriljubljen. Doslej za svoje volilce ni storil ničesar, temveč jim je še škodoval s tem, da je preprečil železnico Ptuj-Krapina.

Promocija. Doktorjem prava bo 28. t. m. ob 11. uri dopoldne v Gradu promoviran cand. g. iur. Janko Debelak, c. kr. poštini oficijal v konceptni službi.

Slovensko umetniško razstavo je tekem šestih tednov obiskalo 1800 ljudi.

Otvoritev zavetišča na Grmadi vrši se jutri ob 12. opoldne. Glede na visoko stanje barometra pričakovati je najlepšega vremena in najkрасnejšega razgleda, posebno ker so naši velikani pokriti s snežno belo odejo. Za jed in pijačo je preskrbljeno pri sv. Katarini, kakor na vrhu Grmade. Odhod iz Ljubljane ob 7. zjutraj do Medvod. Se enkrat opozorimo, da je sedaj Grmada vsakemu pristopna, ker so se pota popravila oziroma na novo zgradila.

»Slov. plan. društvo«.

Razpustitev obč. zastopstva Marezige? Okrajno glavarstvo misli predlagati, naj se občinski zastop v Marezigah razpusti. Razlogi še niso znani.

Za slovensko poroto v Trstu je odposlala prošnjo na justično ministerstvo tudi občina Kopriva.

Podžupan Rascovich v Trstu je v včerajšnji seji definitivno podal svojo ostavko.

Beđa v podgradski občini v Istri je velika. V onih vaseh, kjer je toča uničila vse pridelke, so že sedaj nekateri knetovaleci do cela brez hrane. Žita jim ni ostalo niti za seme ter si ga bodo morali nakupiti za prihodnjo setev, ako dobe kaj denarja. Umevno je, kako obupanje vlada povsod! Vlada, na katero so se kmetje zanašali, ni podelila doslej niti najmanjšje podpore. Ljudje radi tega odhajajo v Ameriko. Tako vlada postopa s Slovani, — nemškemu Gradu pa je še le nedavno odpustila prispevek za vseučilišče.

Ekspozitura okr. glavarstva v Konjicah spremeni se v bodočem letu v okrajno glavarstvo in je potrebščina že stavljena v proračun za l. 1903.

Uška je polna snega. Kaj bo šel!

Socialistiški spomenik v Trstu. Tržaški socialni demokratje nameravajo postaviti spomenik žrtvam, ki so padle pri znanih dogodkih v Trstu meseca februarja.

O kontroli poštne blagajne je izdala poštna uprava novo okrožnico.

Iz Cerkelj na Gorenjskem. Liberalec J. Vavken je prošil dne 24. sept. t. l. za podaljšanje občinskega lova Cerklijskega. Občinski zastop pa je to njegovo prošnjo iz tehtnih in stvarnih razlogov odbil in zavrnil. Radovedni smo, kaj bo glede te prošnje ukrenilo c. kr. okrajno glavarstvo.

Francoščina in angleščina obli-gatna predmeta na srednjih šolah. Povoljni vspehi v tej zadevi na nekaterih dunajskih gimnazijah so privedli naučno upravo do tega, da uvede polagoma pouk v teh jezikih v vseh avstr. šolah.

Novo mesto brez vode. Ker popravljajo vodnjak na glavnem trgu, vodovod pa še ni dogotovljen, je Novomesto brez vode in se mora prebivalstvo zadovoljiti s Krko. Popravljanje bo trpelo kakih šest dni.

Gospodarsko društvo v Baderni se je osnovalo in krepko deluje. Ker ima kraj ugodno lego, prideluje dobro blago. Opozarjamo na inserat v našem listu.

Kanal od Kolpe do Jadranskega morja. Ministerstvo poljedelstva v Budimpešti je naročilo tehničnemu svetniku Ernestu Izaki, naj napravi načrt kanala, ki bo vezal Kolpo z Jadranskim morjem.

Dolenjski cviček bo do letos prav dober. V Krškem političnem okraju se je vršila trgatav v zelo ugodnem vremenu. Po nekaterih legah so pustili grozdje zoreti do zadnjih dni minolega tedna, in črnine je še zdaj nekaj od zunaj. Tako lepo že davno ni grozdje dozorelo kakor letos in opravičeno se tedaj pričakuje imenitna kapljica. To kaže tudi mošt. — Priljubljeni cviček si bode zopet pridobil svoje dobro ime, in izpodrinil one brozge, katere so se zadnja leta zlasti po Gorenjskem, pod njegovo firmo točile. Vinorejci z veseljem pozdravljajo namero krške kmetijske podružnice, prirediti dne 23. novembra t. l. razstavo letošnjih vin. S tem bode gotovo tudi Gorenjecem v treženo, ki bodo našli na razstavi vina iz celega okraja po gorah in občinah razvrščena. Olajšano jim bode na ta način trudapolno iskanje in prihranjenih mnogo potov. — Kakor kažejo prijave, bode udeležba od strani vinorejcev tako obilna, da bode vsak kupec lahko našel ugačajoče mu vino.

Na pomoč gorilskim Slovence. Z izredno požrtvovalnostjo vzdržujejo gorilski Slovenci učne zavode društva »Šolski dom«, v katere zahaja na stotine slovenskih otrok, ki bi bili drugače brez pouka ali pa bi izgubili svojo narodnost. Društven odbor si je mnogo prizadel, da bi spravil te razne zavode v tako varno zavetje, da bi bili rodoljubi oproščeni tega narodnega davka, ali to se mu ni posrečilo. Zato se obrača tudi letos do rodoljubov v mestu in na deželi z nujno prošnjo, naj blagovolijo še dalje podpirati te prepotrebne in prekoristne učne in vzgojne zavode z mesečnimi ali z letnimi ali kakoršnimikoli doneski. Mesečni doneski dajejo odboru možnost, da ima nekoliko pregleda o dohodkih, katere sme pričakovati že naprej ter lajšajo tudi rodoljubom darežljivost, ker ne zahtevajo vsega zneska hkratu, ampak v delih po obrokih. Samo plače in nagrade učiteljskemu osebju znašajo namesec okroglih 1200 kron. Ako bi imelo društvo primerno število dobrotnikov z gotovimi mesečnimi prispevki, šlo bi prihodnosti s samozvestjo nasproti. Rodoljubi so nas podpirali v občekoristnih podjetjih do zdaj, upanje imamo, da nas ne zapustijo tudi za naprej. Vsak tudi še tako majhen dar se sprejme ter javno pobota, ako darovalec ne izreče nasprotno želje. Dosedanji krasni vspehi na šolskem polju naj dajejo rodoljubom pogum, da ne opešajo v svoji požrtvovalnosti, ki rodi tako lepe sadove. Krščansko narodno šolstvo je podlaga boljši prihodnosti. Kdor to želi, naj odpre srce in radodarno roko. — V Gorici, meseca oktobra 1902. Odbor.

Grozđ posebne vrste. Iz Artič pri Brežicah pišejo: V gorici tukajšnjega veleposestn. J. Kovačiča našla sta se eni rozgi dva grozda različne barve. Eden je temno rdeč, drugi čisto bel, obadva pa popolnoma zreli. Gotovo nekaj posebnega. Ta dvojčka se shranita in sta na ogled.

Potres so čutili 24. oktobra ob 3. uri zjutraj v Nemški Bistrici. Ljudje so se zbudili iz spanja.

Sejmi po Slovenskem od 27. do 31. oktobra. Na Kranjskem: 27.

na Premu, pri Sv. Križu in Rakitni; 28. v Vipavi, Ložu, Mokronogu, Poljanah, Radovljici, na Skaručini, Žužemberku in Časnjicah; 30. v Zalogu. — Na slov. Štajerskem: 28. v Št. Jurju ob juž. žel., Bistrici, Strasu in Gornjem gradu. — Na Koroškem: 27. v Celovcu; 28. v Frežah, Kaplji, Št. Lenartu, Šmohorju in Saksenbergu. — Na Primorskem: 27. v Divači, Tolminu in Nabrežini; 30. v Gorici.

Ljubljanske novice.

Javno predavanje. Prihodnji torek ob ob 1/8. uri zvečer bo predaval v veliki dvorani »Katoliškega doma« g. dr. Evgen Lampe o modernem kapitalizmu. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor »Slov. kršč. soc. zveze«.

Zaročil se je g. F. Leskovec, posestnik, odbornik in blaginjak »Ljudske posojilnice« z gđno Albino Marenčič iz Kranja. Bog daj zaročencema najobilnejše sreče!

Nov odvetnik v Ljubljani. Iz Ptuja se preseli v Ljubljano odvetnik g. dr. Edvin Ambrositsch.

Društvena godba priredi v nedeljo 26. t. m. pri g. Vosporniku svoj koncert. Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 40 vin.

Poroke. Poročil se bo tukajšnji trgovec g. Ivan Gričar z učiteljico gospodično Gabrijelo Lukanc pl. Savenburg. Gospod Frančišek Jerše, vodja odvetniške pisarne, se bo poročil z učiteljico gđno Kat. M. Jajaz. Gospod Anton Pogačnik, računski podčastnik, se bo poročil z gđno Marijo Skala. Gosp. Jakob Svetlin, kancelist pri mestni elektrarni, se bo poročil z gđ. Ivano Dralka. Gosp. Jernej Vodenik, vratar na južni železnici, se bo poročil z gđno Karolino Fajdiga.

Zgubljeno in najdeno. Natakarič K. B. je zgubila oa poti od Židovskih ulic skozi »Zvezdo« po Selenburgovih ulicah in po Dunajski cesti zlato zapestnico, katere je imela kot okrasek zlat, na katerem se je nahajal letnica 30/4. 1902. — Na Radeckega cesti je našla včeraj popoldne natakarič Ana Kosmač srebrno uro.

Čevljarsko strokovno društvo zboruje jutri ob 10. uri dopoldne v gostilni Frančeta Počka v Florijanskih ulicah št. 10.

Ženska emancipacija. Iz Grada se poroča, da so ondi prijeli dve ženski, ki sta pobegnili iz zloglasnega zavoda, katerega trpe liberalci v Ljubljani. Vzeli sta seboj precej tuje lastnine. Zaščitniki zavoda pripovedujejo, da je eni teh dolgotrajnih emancipirank ime Elsa drugi pa Ena.

Čemu to? Iz občinstva se nam poroča: Mestna »Društvena godba« se zdaj trdno drži in vztraja vrljubo neugodnim razmeram. Čudno se nam zdi pa to, zakaj je ljubljanski gostilničarji (in hotelirji v prvi vrsti) tako malo podpirajo. Pa ne samo to! Nek tukajšnji restavratore plača n. pr. za 20 mož vojaške godbe rajše 16 gold., da večerjo in pijačo, dasiravno ustreza ta godba ravno toliko kot društvena s tolikimi igralci, a ti ne dobe ničesar družega kot to kar — vstopnina znesce!

Nesreča v Selenburgovi ulici. Josip Rojina, kamnosek pri Tomanu, stanujoč v Sp. žički št. 21 je šel včeraj zvečer v družbi kamnoseka I. Novaka po Selenburgovih ulicah. Za njima je privozil fiškar, kateri je zavpil, na kar je Novak skočil na stran ceste. Rojina pa, ki je gluha, se ni zmenil za fiškarjevo vpitje in tako ga je fiškar z vozom podrl na tla in ga povozil. Zadnje kolo voza mu je šlo čez obe roki. Tudi na glavi je poškodovan. Novak ga je pobral in spravil domov.

Nagajivci. Učenec B. J. je včeraj popoldne na sv. Jakoba nabrežju navlaš zagnal kamen v osem let starega dečka Frančiška Bratuša in ga zadel na glavi, da je krvavel.

Zaprtil so včeraj brezposelnega natakarija J. K. z Vrhniče, ker je pred tremi meseci v Carmanovi gostilni na Zabjaku ušel s ceho. Včeraj je zopet prišel v to gostilno. Gostilničarka ga je spoznala, a on se ni hotel dati spoznati in je trdil, da je črkostavec Franc Maček. Ko pa mu je stražnik rekel, da mora iti z njim, se je udal in je povedal pravo ime ter tudi priznal, da je on tisti, ki je s ceho ušel.

Ponesrečen delavec. Amadej Gomposo, zidar pri trdki Schupler & Faleschini, je včeraj ob 1/6. uri zvečer pri stavbi nove Urbančeve hiše ob vogalu Miklošičeve in sv. Petra ceste, ko je šel z odra od dela, padel 3/4 metra globoko in se precej hudo pobil. Odpeljal se je takoj s fiškarjem vozom v deželno bolnico. Vzrok, da je padel, je bilo to, da se mu je dila pod nogami zlomila.

Zgubljena ura. Janez Sekola je od Vodnikovega trga do Škofijskih ulic zgubil žepno uro.

Kotiček za liberalce.

O velikem samostanskem škandalu so poročali te dni po pariški »Aurore«, bivši Zolov in Dreyfusovi organi razni nemški židovsko-liberalni ter soc. demokratski listi. »Narod« tudi ni zaostal v tej lepi družbi. V samostanu »Notre Dame de Charité« v Toursu na Francoskem so redovnice z nedolžnimi otročiji počenjale sledeče grozovitosti: 1. z jezikom so morali delati križ po tleh in celo na stranišču; 2. zvezane so potapljale z glavo navzdol v vodo; 3. grozovita klet, v katero so po vrvi spuščali nesrečne žrtve; 4. mrtvašnica, v katero so zapirali otroke poleg mrtličev; več otrok je znorelo; 5. nasilno striženje las; 6. prisilna jopica. — Resnica, ki jo je izvedel poslanec lista »L'Univers« na licu mesta, je pa naslednja: V označenem zavodu nimajo v oskrbi nikakih nedolžnih otrok, marveč propadle ženske, prostitutke, ki jih vlada izroča zavodu in ki ga tudi nadzira po svojih organih. Magistrat v Toursu je sicer tudi šel na lim listu »Aurore« in uvel strog preiskavo, a našel ni niti najmanjše nezakonitosti ali nepravilnosti. Res je edino le to, da morajo nepopolnletne, večkrat surove in ostudno bolne babnice izolirati od ostalih še ne popolno dušno in telesno pokvarjenih ter jih posebe nadzirajo. Lase pa postrizujejo, kakor tudi v najbolj liberalni rotovski »kejhi«, vsem tistim, ki jim preti nevarnost, da jim gotova žival uniči glavo. — Vsa laž pa izhaja od neke 21 letne prostitutke, ki se nikakor ni hotela poboljšati in so jo morali zapoditi iz zavoda. Taka ženska je za liberalce v moralnih in cerkveno pravnih vprašanjih seveda visoka avtoriteta.

»Mi se nikogar ne bojimo!« upije včeraj »Narod«. Mi pa vemo, da se je v »Narodovemu« uredništvu prepovedalo kaj neugodnega pisati o baronu Heinu in da g. Malovrh še nedavno ni smel nekaj priobčiti, kar bi pokazalo Heinovo narodno stališče. Torej se »Narodovci« vendar nekoga bojé in značilno zanje je, da se najbolj bojé ravno barona Heina. Ako hočejo liberalci, povemo jim še, koga se še bojé.

Defraudacije.

Kako se dela pri konkurzih. Akcija za garancijski fond vavclavske založne dobro napreduje vsled obhodovalja vredne požrtvovalnosti duhovščine. Liberalni listi seveda bi jo radi prignali v konkurz. Glasilo čeških trgovcev piše v tem oziru, da ne verjame, da bi prišla založna v konkurz. »Samo pogledjmo«, pravi ta list, »kdo pa sili na konkurz? To« so tisti, ki zdaj hranilnične knjižice pokupujejo. Tako je bilo v praškem kreditnem društvu, katero so taki špekulanti spravili v konkurz. In ta konkurz je samemu dr. Pavličku na Karlínu donesl pol milijona dobička, in trem drugim advokatom krasne hiše. Podobno je bilo pri konkurzu melniške hranilnice za dr. Tieftrunka. In vendar bi se bil padec teh zavodov lahko zabil, ako bi bili to hoteli doseči!

Nova defraudacija v hranilnici. Iz Korneuburga javljajo, da so v hohennrupersdorfski hranilnici odkrili primanjkljaj v znesku 150.000 K. Zakrivil ga je, kakor pravijo, umrl trgovec Irienwaldt. Poštar Rieder v Grossarlju pri Solnogradu je poveril v poštne blagajni 6000 K. Včeraj se je sam javil sodišču.

Defraudant Bekarek v Mor. Ostrovi, ki je poveril v vitoviških premogovnikih 156.000 K, je včeraj zjutraj umrl. Preiskava proti njemu se vsled tega ustavi.

Književnost in umetnost.

»Jež«, »Slovan« in »Zvon«.

»Jež« bo naslov novemu humorističnemu listu, katerega namerava izdajati g. Drag. Hribar. V pozivu na sotrudnike pravi, da bo imel »napredno« tendenco in bo političen. Č: bo tako »napreden«, kakor je bil »Brus«, bo šel gotovo nazadnjaško rakom žvižgat. Pravi humor mora biti opravičen in dostojen. Mladi »Jež« naj nam bo hvaležen, da smo mu to že pred rojstvom povedali. Isti podjetnik bo izdajal tudi leposlovni ilustrirani list »Slovan«, katerega uredništvo je sprejel g. Govekar. »Ljubljanski Zvon« je nekako zapuščen, ker ga zapuščajo bivši sotrudniki. Tudi urednika za prihodnje leto ne more dobiti. Govori se, da se namerava uredništvo poveriti zdravniku na Studencu g. dr. Robidi. Stari Horac je rekel: »Habet sua fata libelli«, kar bi se po »Ježevu« poslovenilo: »Tudi bukvice imajo svoje fatalnosti«

Knjige »Matiče Hrvatske«.

Uprava »Matiče Hrvatske« javlja, da se knjige za l. 1902 dotiskavajo, ter razpošljejo tekem meseca decembra.

Knjig je devetero in sicer:

1. J. E. Tomić: »Udovica«. Po-vest iz XVIII. veka.

2. Tugomir Alaupović: »Pobrane pjesme«.

3. Ivo Vojnović: „Dubrovačka trilogija“.
4. Živko Bertić: „Ženski udesi“ Tri povesti.
5. Stjepan pl. Miletić: „Tomislav, prvi kralj Hrvata“. Historija v petih delih.
6. Fran Milobar: „Izabrana poglavja iz obsega narodnega gospodarstva“. Zvezek I.
7. „Djevojački svet“. Izbrane povesti čeških pisateljev. Prevel Stjepan Radč.
8. „Crnice iz hrvatske književnosti“. Zvezek III. (Milorad Medini: Povjest hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku. Knjiga I. XVI stoljeće).
9. Ferdo pl. Šišić: „Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić in njegovo doba“. Konečno še: Koloman Rac: „Život starih Grka“.

O razmerju med Srbi in Hrvati

razpravlja ravnokar izšla brezimna brošura „Der serbo-kroatische Streit“. Neznani pisatelj brani Srbe in slika Hrvate kot orodje v rokah dunajske in budimpeštanske vlade. V veri ne vidi odločilne razlike, ker so tudi katoliški Srbi. Ustanovitelj starosrbske dinastije Nemanjićev je bil katoliški Srb iz Zete v Črni gori. Prestopil je v razkolno cerkev edino le iz političnih vzrokov, da si lažje razširi oblast po Balkanu.

Brošura sklepa s sledečo izjavo: Vsak misli, da bi bilo težko in zdaj tudi še prezgodaj ustanovljati Veliko Srbijo. Srbski narod nima niti za to sposobnih diplomatov, kamoli še drugih sil. Jasno pa je, da bi po etnografskih razmerah imela na Balkanu več smisla Velika Srbija, kakor Velika Hrvatska. Če se komu zdi umestno, da ustanovi tako državo, naj jo pa ustanovi in si pridobi lovorike. Noben Srb ga ne bi oviral. Za sedaj pa hrepene Srbi samo po kulturnem edinstvu. Tako zmeroma Srbi po navadi ne govorijo. Sicer pa vedno naglašanje in razpravljanje razlik med Hrvati in Srbi več škoduje kakor koristi.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Spomenik skladatelju Smetani postavijo v Horici. — Pritožno knjigo na železnice se prizadeva društvo železničnih uradnikov odpraviti. — Nevarna igrača. V kmečki hiši Tosini pri Varone se je 9 letni deček Pelegrin igral s puško svojega očeta. Puška se je sprožila in deček je ustrelil svojo 10 letno sestro. — Skrbno policijo imajo v Oseku. Ondi je policija dolžila, da se sme umetne ognje užigati samo — po dnevu. — Belgijski Musolino. Po Belgiji straši s svojo četo ropar „Het Sipperke“. Nedavno so ga orožniki ujeli, a ropar je ušel. — Mater in otroka umoril. Posestnico Marijo Macu v Avjerdu blizu Brna so našli predvčeršnjem jutraj v vislih obešeno z razbito glavo, otroka pa mrtvega v vodnjaku. Kot dejanja sumljivega so prijeli njenega moža. — Zalepke odpravi v Nemčiji, ker se jih občinstvo z vsakim letom manj poslužuje. Uvedli so jih leta 1897. — Prebivalstvo v Kini. Kina šteje po najnovjšem štetju 428.444.350 prebivalcev in obsega 11.081.000 kvadr. kilometrov. — Hitra pošta. V Oldendorfu je došla te dni dopisnica iz Osnabrucka, ki je bila ondi oddana 12 marca 1874. Potrebnovala je torej za to pot 28 in pol leta. — Umrila je v Pragi grofinja Schöborn, mati predsednika upravnega sodišča. — Posl. Kittel oklofutani in aretirani. Radi surovega zabavljanja dr. Luegerju na nekem shodu je posl. Kittlu neki delavec zadal krepko zaušnico. Ko se je napadeni pritožil pri stražniku, ga je ta aretiral, ker se ni hotel izkazati, da je poslanec. — K smrti na vislicah so obsodili v Zofiji nekoga Stavreva Halju radi umora Stambulova.

Avtomobil v angleški vojski. Londonski klub avtomobilov je podal angleškemu vojnemu uradu načrt, kako naj se v angleški armadi ustanovi poseben oddelek prostovoljnih avtomobilistov. Ves načrt je sedaj odvisen, ako se najde zadostno število takih mož, ki bi svoje avtomobile prostovoljno odstopili za nekaj časa vojni upravi. Porabili bi jih v mirnih časih večinoma pri manevrih, da bi prepeljavali častnike, a v vojnem času bi imeli večji delokrog. Prevzeli bi nalogo prevažati provijant, razne aparate itd. Seveda bi vojna uprava plačala avtomobilistom gotove zneske v povrnitev stroškov. Vrhutega dobodo ti prostovoljci še posebno obleko in posebne znake.

Veliki učenjak — kuharica. Slavnoznani učenjak Newton si je zmerom sam kuhal. Nekeč je poslal gospodinj, naj mu nekaj kupi. Ko se je gospodinja vrnila, je stal Newton pri štedilni peči, ter kuhal. Svojo dragoceno žepno uro je vrgel v krop, jajce pa, ki ga je hotel kuhati, je držal v roki.

Rast rastlin in električna luč. V grudnu lanskega leta je opazoval Couchet na planinah v Zenevi, da tisti vrhovi dreves, ki so bili zvečer obžarjeni od žarkov bližnje električne svetilke, so ohranili sveže, zeleno listje, dočim je drugo listje že porumnelo. To se je opazovalo na več krajih in raznih ulicah. Tedaj električna luč vpliva osvetljuje na rastline.

Šolska sestra — slušateljica na vseučilišču. Na filozofski fakulteti češkega vseučilišča je slušateljica, ki je po poklicu šolska sestra iz reda dominikank. Stara je 28 let.

Telefon na Švedskem se tako od prebivalstva uporablja, da mi o tem niti pojma nimamo. V hotelih je običajen v vsaki sobi telefon, kjer se gost lahko pogovarja po vsej državi. V glavnem mestu Stockholmu ima vsak čevljar in vsaka perica telefon. V vsakem izkuhu je telefon in veliko jih je tudi na ulici za splošno porabo proti mali odškodnini. Telefon je na Švedskem upeljala neka precej draga zasebna družba, potem je pa država upeljala državni telefon in pričela konkurirati z zasebno družbo, vsled česar se je telefonska najemnina zelo znižala.

Klub kadilk. V najelegančnejšem predelu svetovnega mesta Londona in sicer v palači Portman se shaja ta klub kadilk. Saloni so opremljeni nad vse moderno in razkošno. Klub je razdeljen na tri razrede; v prvi razred sprejemajo se kandidatke, a vsaka mora imeti vsaj osemnajst spomlad. Te imajo nalogo, da se učé svaliti cigarete, pušiti skozi nos, elegantno prižigati smodke, graciozno držati cigareto v malih ustnicah itd. Kadar kandidatka z dobrim vspehom izvrši prvi razred, jo sprejmo v drugi. Tu pa vže kadé vse: cigarete, smodke, tabak t. j. v pipi itd. Tudi se morajo priučiti poznati razne vrste tobaka, razločevati avstrijsko viržinko od italijanske. Učé se o raznih vrstah finih smodk in lepo dišečih cigaret in prijetnega tobaka. Poznavati morajo vse različne vrste tabaka, smodk in cigaret. Navlašč zato nastavljeni in dobro plačani profesor učí jih o vsem, kar potrebuje kadilka. Mož je v najlepših letih in oblečen nad vse elegantno in gosposko. Ko kandidatke dovrše tudi drugi razred, prestopijo v tretji in najvišji slavne in originalne te akademije. Tudi v tem razredu imajo svojega docenta, a mož je vže bolj v letih. Seveda mi ni treba omenjati, da je oblečen moderno in elegantno. Tu opaziš poleg mladih gospic tudi stare gospodične in gospé sivih las. Članice tega razreda pa kadé kakor Turki cigarete, smodke od navadnih do najpristnejših haván. Druge imajo pipe iz porcelana, lesa, iz morske pene, iz jantara itd. Druge zopet, — ne zamerite prijazne čitateljce! — žvečejo tabak ali pa domače rečeno: „čikajo.“ Dalje se učé, kako se najboljšje mešajo razne vrste tabaka. Mnoge od njih se učé, kako se na najbolj eleganten način z vso gracijo vzame priza tobaka za nos. Članice tega kluba so aristokratke iz starodavnih plemiških rodbin, kakor tudi iz denarne aristokracije, katere pripadajo dvanajsterim rodovom izvoljenega naroda Izraelskega. To se lahko razume, ako se vzame v poštev, da je članarina tako visoka, da jo zmorejo le kratostice iz visokih denarnih krogov. — Morda tudi v Ljubljani kaka svobodnjaška emcipientka začne kaj podobnega.

Velikanski železni most stavijo Amerikanci med New Yorkom in Brooklynom v Severni Ameriki. Most bode stal nad 32 milj. v K in bode izgotovljen takom dveh let. Most bode 230 čevljev daljši, kakor velikanski takozvani Klintonov most v Kanadi in 780 čevljev daljši, kakor oni čez Niagara slape. Dolg bode 7200 čevljev.

Sijajne plače hlapcev so v Monakovem. V hotelih zaslužijo hlapci na leto, z napotino kljub temu, da nimajo nikake stalne plače, več tisočakov. Neki lastniki hotela ponudil je neki hlapec letnih 1800 K odškodnine, če ga sprejme za hišnega hlapca.

Predrzen beg iz ječe izvršil je zaradi ponarejanja pisemnih znamk v Weinpertu na Češkem zaprti trgovec H. H. Mann. Nosil je iz dvorišča v zgornje prostore ječe drva. Pri tem je pa opazil, da se ne pazi nanj. Splezal je skozi okno na streho, in se jo spustil po strelovodni žici na tla. Popihal je je ne da bi ga kdo opazil.

Katoliško vseučilišče v Lovanju v Belgiji šteje letos čez 2000 dijakov, med katerimi so sinovi prvih industrialnih rodbin.

Irol in Angleži so se v izredno velikem številu udeležili romanj v Rim in se predstavili svetemu očetu. Značilno je to, da so za adreso na svetega očeta glasovali tudi protestantovski Irci; mnogo se jih je tudi podpisalo na udanostno adreso, katero je izročilo 225 irskih korporacij sv. očetu.

Iz Londona v Pariz po zraku. Dva Angleža sta ponudila Santos Dumontu 200.000 frankov, ako s svojim zrakoplovom pride po zraku iz Londona v Pariz. Zrakoplovec je izjavil, da potrebuje za priprave eno leto časa.

Zopet znamenit stolp v nevarnosti. Iz Ogleja se poroča, da je ondotni krasni stolp „Campanile di San Bernardino“,

v skrajni nevarnosti, da se poruši. V bližini bivajoči stanovalci so morali že zapustiti svoja stanovanja in se preseliti. Stolp je ena najimennitnejših stavb iz renesanške dobe.

Ostre postave proti samcem so se vpeljale v argentinski republiki. Ziniti se smejo z 20. letom. Ako si kdo do 30. leta ne prikrbi družice, ki bi mu pomagala prenašati sladkosti tega življenja, plača mesečno 20 mark! Ako ga tudi ta kazen ne spameti, v petih letih se mu zviša kazen na 40 mark. Ako ostane vendar še samec, se mu zviša kazen do 50 leta na 80 m. Pri 50—75 letih plača 120 m.; ako pa kdo srečno prekorači 75 leto, se mu zniža kazen na 40 m. Po 80. letu se mu sploh vsa kazen spregleda. Vdovci smejo samo 3 leta žalovati po svoji boljši polovici; po preteku treh let morajo zopet stopiti v zakonski jarem. Ako pa kdo dbi (se mora s predmi dokazati) v enem letu 3 „košarce“, se od kazni popolnoma oprosti.

Teorija in praksa. V Lijonu je imel pred kratkim neki zdravnik predavanje, v katerem je navzoče dame retli, naj v lastnem interesu vržejo korzeta proč. Obrnil se je koncem svojega govora na navzoče starše in soproge, naj tudi oni z vso svojo avtoriteto na to delujejo. Komaj je končal svoje patetične klice, zgrudi se v ozadju neka dama v nezvest. Kakor se je na mestu konstatiralo, bila je preveč stisnjena. Ta dama je bila žena — predavateljica.

Nove vrste mize je iznašel B. Wagefield. Miza je okrogla in ima trdno ograjo, na kateri je zadosti prostora. Da se postavijo krožniki in namizno orodje. V srednjem delu, ki se da vrteti, so nastavljena jedila. Ako hoče kdo pokusiti kako jed, zavrti ta del in dotična jed je pred njim.

Amerikanski trust govejega mesa. V Prentonu (New Jersey) se je ustanovila tvrdka United States Peking Company s kapitalom 1 milijon dolarjev, ki se pa bode pomnožil na 500.000.000 dolarjev. Družba ima pravico izvrševati mesarski obrt na drobno in debelo, kakor tudi pravico graditi parobrod in izvrševati parobrodni promet.

Društvo

(Društvo slovenskih odvetnikov in notarskih uradnikov v Celji) ima svoje VI. redno občno zborovanje v nedeljo dne 9. listopada t. l. Pri zborovanju se bode razpravljalo tudi o jednotnem sistemu slovenske stenografije in ureditvi posredovanja za službe. Z ozirom na važnost zborovanja, bilo bi želeli, da se ga udeležijo odvetniški in notarski uradniki kolikor največ mogoče množtevno, pa tudi gg. šefi naj bi se udeležili enkrat tega tudi za nje važnega zborovanja. — Po zborovanju priredi omenjeno društvo s sodelovanjem celjskega pevskega društva koncert v veliki dvorani Narodnega Doma. Program objavimo prihodnjič, omenjamo že sedaj, da bodeta sodelovala znana gospoda, humorist Salmič in virtuos Beno Serajnik. Konečno še omenja vodstvo društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov, da je odposlalo vsem odvetniškim in notarskim pisarnam na Primorskem, Kranjskem, Koroškem in Stajerskem zapisnike zaradi nabave statistike v njihovem področju službojočih odvetniških in notarskih uradnikov. Veliko število zapisnikov se še dozda ni vrnilo. Apeluje se toraj na dotične, ki še zapisnikov niso izpolnili, da to nemudoma store in jih vrnejo osrednjemu odboru v Celje. Ako bi pa uradniki katere pisarne tiskovine ne bili prejeli, naj se obrnejo naravnost na društvo v Celje.

Darovi

Poslani našemu uredništvu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Zbirka M. Horjanov v ljubljanski bogoslovnici 11 K 41 v.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje, 24. oktobra.*) Novoizvoljeni celjski župan, železninar Julij Rakuš, je bil danes pri tukajšnjem okrajnem sodišču obsojen zaradi prestopka § 491 kazenskega zakona po § 493 istega zakona na 20 kron globe ali 24 ur zapora, ker je pri cesarski maši dne 4. okt. t. l. pred vsemi cerkvenimi in drugimi javnimi dostojanstveniki razžalil načelnikovega namestnika celjskega okrajnega zastopa gospoda dra. Dečko. — Rakuševa izvolitev županom od cesarja še ni potrjena.

Dunaj, 25. oktobra. V parlamentarnih krogih se govori, da je dobil ministerski predsednik Körber od odločilne strani migljaj, naj se izkuša zopet Čehom približati. Sodi se, da bo Kör-

ber pri debati o njegovi izjavi izkušal omiliti neprijetni vtis, ki ga je naredil. Danes popoldne se je sešel ministerski svet, pri katerem se obravnavajo tekoče zadeve, najbrže pa tudi pretresajo izjavo, ki jo bo dal Körber Čehom.

Dunaj, 25. oktobra. Poslanska zbornica bo prihodnji teden imela samo tri seje. Po debati o stavki galiških poljskih delavcev pride debata o Körberjevi izjavi, in nato se prekinjejo seje najbrže do 6. novembra.

Dunaj, 25. oktobra. Konference škofovskega odbora se začne 1. nov. Konferencam bo predsedoval kardinal Gruscha.

Dunaj, 24. oktobra. (C. B.) Za danes opoldne določena seja gosposke zbornice se je odložila do 3. ure. Sodi se, da se je to zgodilo radi novih komisionelnih razprav o zakonu glede žitne kupčije na borzi.

Dunaj, 25. okt. Današnja seja gosposke zbornice je bila določena na 12. uro, pa se je odložila na 3. uro zaradi seje komisije za terminsko kupčijo na borzi. Komisija je namreč k zakonu, od poslanske zbornice sklenjenemu, predlagala več izprememb, s katerimi nekateri člani gosposke zbornice niso zadovoljni. Zato je danes komisija predlog zopet drugače formulirala.

Dunaj, 25. okt. V debati o govoru ministerskega predsednika se splošno pričakuje, da bo Körber podal izjavo, od katerih bo odvisno, ali bodo mogoče v zadevi jezikovnega vprašanja med vlado in češkimi poslanci še nadalje obravnavane ali ne.

Gradec, 25. okt. Volitev volivnih mož v graški okolici je končana. Razloček mej posameznimi strankami je samo za dva do tri glasove.

Trst, 25. oktobra. Shod Lloydovih kurjačev je sklenil, da stavko nadaljuje.

Zagreb, 25. oktobra. Včeraj ob 5. uri popoldne smo tu čutili močan potresni sunek. Nastala je panika. Ljudje so leteli na cesto.

Budimpešta, 25. okt. Oče samomorilec sodnika Sarkanya se je zgrudil mrtev, ker so mu sporočili o nesrečni smrti njegovega sina. Zadela ga je kap.

Budimpešta, 25. oktobra. Tukajšnji listi pišejo, da bo vlada morala domobransko predlogo trajno vzeti nazaj.

Umrli so:

23. oktobra Alfons Bizjan, mizarjev sin, 2. mes. Marije Terezija cesta 26. črvesni katar. 24. oktobra, Karla Krivec, trgovskega sotrudnika žena, 28 let. Vogelne ulice 3. jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji sračni tlak 736-0 mm

24	25	26	27	28	29	30	31
9 zveč.	7. zjutr.	2. popol.	4. zjutr.	7. zjutr.	2. popol.	4. zjutr.	7. zjutr.
750-4	748-9	746-2	750-4	748-9	746-2	750-4	748-9
4-8	4-4	7-0	4-8	4-4	7-0	4-8	4-4
sl. svzh.	sl. svzh.	sl. svzh.	sl. svzh.	sl. svzh.	sl. svzh.	sl. svzh.	sl. svzh.
jasno	oblačno.	oblačno.	jasno	oblačno.	oblačno.	jasno	oblačno.
00	00	00	00	00	00	00	00

Srednja včerašnja temperatura 6-6°, normale 8-9°.

Dunajska borza

dne 24. oktobra.

škupni državni dolg v notah	100-65
škupni državni dolg v srebru	100-55
avstrijska zlata renta 4%	120-50
avstrijska krona renta 4%	100-20
ogerska zlata renta 4%	119-85
ogerska krona renta 4%	97-50
avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	15-85
Kreditne delnice, 160 gl.	672-50
Condor vista	239-15
čemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	116-90
10 mark	23-41
30 frankov (napoleonador)	19-06
italijanski bankovci	95-10
2. kr. cekini	11-33

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske

sestavil

Jan. Zabuavec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti 10 vinarjev več.

*) Za včerašnjo številko prepozno došlo.

Umetni in trgujoči vrtnar **Ant. Bajec**

Karlovška cesta št. 2

se priporoča v izvršitev vsega v njegovo stroko spadajočega dela.

Najnovejša in najkakovostnejša izvršitev.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

➔ Za vse svete! ➔

Grobne dekoracije, dalje vence in grobne šopke.

Poprava in okrasba grobišč 1193 2-2

Vrtnar

Ivan Goričan priporoča za vseh svetih vence, in cvetlice po zelo niskih cenah.
Poljanski nasip št. 16. 1211 1-1

Službe išče poštna in brzojavna upraviteljica

Ponudbe na upravnništvo „Slovenca“ pod naslovom „November“. 1215 1-1

Oklic. 1212 2-1

Anton Kušar, posestnik v Dravljah, razprodal bode

v četrtek, 30. oktobra 1902

ob 9. uri dopoldne na prestovoljni javni dražbi svoje v Dravljah in na Glincah ležeče njive in travnike in svoje v Gorenji Šiški ležeče hote.

Več o tem omenjeni dan na licu mesta.

Pomožni uradnik

želi ob prostem času postranskega zaslužka.

Isti je trgovsko izobražen. — Ponudbe v upravnništvo tega lista pod „Postranski zaslužek“. 1213 3-1

Katari v dušniku se po redni rabi

rogaške vode

Olajšajo.

1145 2-2

Najcenejši kraj za nakupovanje politiranega ali pobarvanega pohištva za bale in vse druge prilike je pri

IVAN DOGAN-Ų

mizarju in prodajalcu sobne opreme v Ljubljani, Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši.

Ceniki s podobami postelj, različnih omar, miz, stolov itd. zastoj in franko. 8 (22)

Št. 31.345

Razglas

stavodolžnim mladeničem.

Mestni magistrat ljubljanski gledé rednega nabora leta 1903. nastopno razglašá:

1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1880., 1881. in 1882. rojenim mladeničem, ne gledé na njih rojstni in pristojni kraj, se je

tekem mesca novembra 1902

pri podpisnem uradu k zabeleži oglašiti.

2. Mladeničem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Zdravno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglašiti njih stariši, varuhi ali kaki drugi pooblaščenici.

4. Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca januarja ali februarja 1903. pri podpisnem mestnem magistratu, najkasneje pa na dan glavnega nabora pri naborni komisiji.

5. Onim, ki želé, da se jim dovoli stava zunaj pristojnega okraja, je o priliki zglasitve vložiti opremljene prošnje; obenem pa lahko zglašijo in izkažejo pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.

6. Sinovom vojaških oseb, bivajočim v dejanski službi in onim mladeničem, ki so nameščeni pri vojni opravi (vojni mornarici) in so še stavodolžni, se je ravnotako zglašiti.

7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.

Stavljenci, ki opusté zglašitev, ne da bi jim branila kaka nepremagljiva ovira, se zakrivijo prestopka in zapadejo globi 10 do 200 kron ali pa primernemu zaporu.

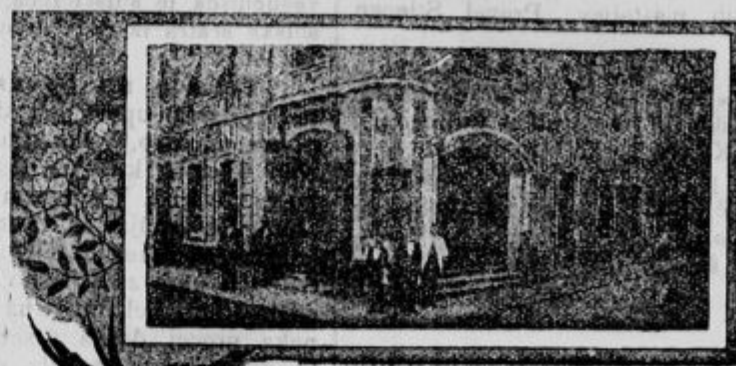
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 3. oktobra 1902.

1207 3-1

„Kavarna AVSTRIJA“

na vogalu sv. Petra in Reseljeve ceste
(Levčeva hiša)

priporoča slavnemu občinstvu

2 izborna biljarda 2 najnovejšega sistema 2

z ameriškimi brunswichbanden.

Z velespoštovanjem

1216 3-1

Fran Krvarič, kavarnar.

Naznanilo preselitve.

Svojim velespoštovanim odjemalcem in veleocenjenemu občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem svojo

prodajalnico mesa

iz Perlesove hiše v Prešernovih ulicah

premestil v svojo lastno hišo

Prešernove ulice št. 16.

Zahvalujoč se iskreno za dosedaj mi naklonjeno zaupanje, prosim, da se mi isto tudi nadalje v isti meri hrani v moji novi prodajalnici. Potrudit si bom, to zaupanje si vedno hraniti z resno in dobro postrežbo.

Ob enem naznanjam, da bom radi udobnosti p. n. občinstva tudi popoldne od 5 do 6 ure meso sekal, in bilježim priporočujoč se obilnemu obisku

velespoštovanjem

1210 2-2

Andrej Marčan, mesar.

Mejnarodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Vsak teden druge dežele.

Danes, soboto, 25. okt. zadnjič:

Jako zanimive Benetke s zvonikom sv. Marka, ki se je dné 14. jul. podrl.

V nedeljo 26. do 31. okt.:

4. potovanje po Turingiji

Najnovejše so ameriški

mutoskopi.

Peč novih, zabavnih podob.

5 znamk, ki se vržejo v posamen mutoskop 50 vin.

Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Kdor potuje v Gorlloo, priporoča se mu nova „kavarna Central“ na Travniku tik cerkve svetega Ignacija. Lastnik FILIP PEČENKO, prej hotelier v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov, kava in likerji najboljše, postrežba točna, čistoba izgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kakor v drugih kavarnah.

1156 5

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 1073 12-9

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Nihče

naj ne zamudi, se oglasi zaradi prevzeta agenture jedne najstarejših bank za prodajo postavno dopuščenih državnih in posojilnih srečk na obroke. Najvišja provizija, predvsem, oziroma določena plača. Ponudbe pod šifro „P. N. 8979“ na Haasenstejn & Vogler, Dunaj. 1155 (10-3)

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvnih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-42

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Dr. Viljem Schweitzer

naznanja, da je otvoril dné 1. oktobra 1902

svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani na Kongresnem trgu šte. 19
poleg nunske cerkve in „Vzajemnega podpornega društva“.

1126 10

sezoni

sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

1054 10-7

troceevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

Fran Ševčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Pozor!

Pozor!

1185 3-3

V gostilni

pri „ZAJCU“

na Rimski cesti se tudi poleg družih raznih izvrstnih in pristnih vin kakor tudi Steinfeldske pive,

od danes naprej tudi izborna Goriška stara-Rebula od l. 1895, in fini isterski Refoško!

Za podlago se skrbi vsak čas z mrzlimi in gorlimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporočava z vsem spoštovanjem

Alojz in Avgustin Zajec.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-12

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi izboruo svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turistiških klobukov, čepic.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler

v Gradci. 273 12-10

Božično darilo!

1135 7

Razvedrilo starim in mladim so:

Gramofoni,

cena od 15 do 125 gld.

Automati,

ki se sprožijo z 10 h. gostilničarjem velik dobiček.

Prodaja se tudi na obroke.

Velika zaloga plošč; stare se zamenjajo.

Zahtevajte moj ilustrovan cenik.

RUDOLF WEBER,

urar, v Ljubljani, Stari trg št. 16

Gramofon poje,
se smeje in govori
v vseh jezikih.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarne Richter-Jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 140 in K 200 v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.

1146 34-8

Organist se išče

za Podbrdo ob Bači.

Potrebni podatki izvedo se ondi v župnišču. 1199 2-2

Ob pričetku zimske sezone si usojam naznanjati slav. občinstvu, da imam v zalogi

najboljši trboveljski premog v kosih

Naročbe se natančno izvršujejo.

Tudi se dá cel vagon s kolodvora na dogovorjen kraj. 1158 3-3

Za obilne naročbe priporočuj se beležim s spoštovanjem

Ivana Treo,

Cesta na Rudolfovo železnico št. 8

Živila MAGGI so najboljša.

Maggi za zabelo

daje juham, omaki, sočivju itd.
nenavaden, čvrst, prijeten okus.

Zadostuje malo kapelj.

Steklenica od 50 l višje.

Juhe v tabletih.
Tablet za 2 porcij 15 h.

Magijeve juhe v tabletih omo-
čijo urno, samo s prilivanjem
vode, napraviti krepko, lahko pre-
navljivo in zdravo juho.

19 različnih vrst.

Consommé- in Bouillon-škatlice.

1 Consommé škatlica za 2 porcij
najfinije močne juhe 20 h.

1 Bouillon-škatlica za 2 porcij
močne mesne juhe 15 h.

Se takoj napravi z vrelo vodo brez dru-
zega dostavka. 904 3

Jeden poskus boli prepriča, kakor vsaka reklama.

Je dobiti v vseh prodajalnicah kolonijalnega blaga, delikates in dišav.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priloga:

Razlaga velikega katekizma ali krščanski nauk za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 20 h več.
Drugi zvezek: o poglavju o upanju in mo-
litvi, pa poglavju o ljubezni in zapovedih.
Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.
Tretji zvezek: o milosti in zakramentih.
Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

Za šolska darila

priloga:

Katoliška Bukvarna v Ljubljani
naslednje povesti za mladino:
"Ljubite svoje sovražnike" — s podobami.
"Marijina otroka" — s podobami.
"Maron, krščanski deček z Libanona" — s podobami.
Cena broširanemu eksemplarju 40 h. kar-
tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finejših
vezih po raznih cenah.

886 50-42

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priloga svojo veliko zalogo

najboljše železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnio, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenska, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

največji in najstarejši slovanski
zavod za pridobivanje vode na
Avstrijskem.

Ant. Kunz,
in kr. dvor. zalagatelj
v Hrančicah (Moravsko)
izdeluje

vodovode

za mesta, vasi, prišta-
ve, zavode, gradove,
toplice, bolnišnice itd.

Ta tvrdka je izdelala kar more
dokazati s pohvalnimi spričevili,
vodovode že v 42 mestih, 510. ob-
činah, na mnogih velikih posest-
vih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotejni stroji.
— Najizvrstnejše vodne se-
salke za kakoršnokoli da-
ljava. — Vetrni motorji. —
Samodelna korita za na-
pajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne
projekte in proračune po lastnih
državno-potrjenih inženirjih.

Ceniki zastoj in franko.
849 (28-28)

**V najem se dá
pekarija**

v Borovnici.

Več se poizve pri lastniku **Valentin For-**
tuna v Borovnici. 1196 3-1

Št. 35.869.

Ustanove.

1189 3-2

Dne 2 decembra oddati je pri mestnem magistratu ljubljanskem cesar **Franco**
Jožefove jubilejske ustanove, namenjene enim mestnim revežem, ki ne dobivajo
redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je 12 in sicer 2 po 50 K, 10 pa 40 K in je prošnje za njih podelitev
vlagati tukaj **do 16 novembra letos**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 16. oktobra 1902.

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani,
Resljeva cesta št. 30

Največja zaloga izdelanih
nagrobnih spomenikov

najbogatejša zbirka črnih 1103 9-9

piramid, obeliskov in nagrobnih križev
od najlepšega švedskega granita in
labradorja.

Lastni izdelek

Najnižja cena

Pripoznavo natančnejše izdelovanje
cerkvene umetnih in monumentalnih
kamnoseških proizvodov.

Plošče za pohištvo od raznega marmorja.

Stavbena dela vsake vrste.

Zemljišče

obstoječa iz hiše št. 15 na Ladiji pri
Medvodah poleg tovarne na Goricanah,
prapravo za vsako obrt, s p. dom. hlevom,
kozolcem, njivami v obsegu 56 arov in 11 m²
in lepim sadnim vrtom, oddá se takoj

v najem

za dobo treh let, bod si vsako posebej ali
vse skupaj.

Pojasniti daje lastnica, ali dr. M. Pirc,
odvetnik v Ljubljani. 1191 3-8

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom raz-
pošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatnino
Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
Prave srebrne rem. ure „ 5-80
Pristne srebrne verižice „ 1-20
Budilniki iz nikla „ 1-95

Moja tvrdka je odlikovana s
s. c. kr. orlom, z zlatimi in sre-
brnimi svetinjami in ima na
razpolago na tisoče priznanskih
pisem. — Cenik s podobami
brezplačno 573 100-50

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priloga svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago. 19 45

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.